

Priloga - povzetek za državljane

V letu 2017 so se izvajale številne aktivnosti z namenom učinkovitega izvajanja Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji v obdobju 2014-2020.

Januarja se je zaključila revizija sistema upravljanja in nadzora Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji v obdobju 2014-2020 z namenom imenovanja organov, ki izvajajo OP ESPR 2014-2020. Revizija je potekala pri Organu upravljanja, ki je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, njegovem posredniškem organu, ki je Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja ter Organu za potrjevanje, ki je delovno telo na Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja. Vlada republike Slovenije je informacijo o pozitivnem mnenju revizije sprejela na seji dne 23.3.2017. Glede na to, da so bili imenovani organi, sta bila Evropski komisiji posredovana dva zahtevka za plačilo v vrednosti 749.156 EUR javnih izdatkov.

Nadalje je Organ upravljanja vzpostavil informacijski sistem »ESPRA«, katerega namen je računalniško beleženje in shranjevanje podatkov o operacijah za namene spremljanja, vrednotenja, finančnega upravljanja, preverjanja in revizije, vključno s podatki o posameznih udeležencih v operacijah izbranih za sofinanciranje iz OP ESPR 2014-2020.

Maja 2017 je bila izvedena tretja seja Odbora za spremljanje, kjer so člani potrdili letno poročilo za referenčno leto 2016, spremembe OP ESPR 2014-2020 ter se seznanili z izvedenimi predhodnimi pogojenostmi. Odbor za spremljanje sestavljajo predstavniki ministrstev, vladnih služb, uradov in javnih zavodov, gospodarskih in socialnih partnerjev, lokalnih skupnosti, nevladnih organizacij ter znanstvenih, strokovnih in raziskovalnih teles. Sklep o ustanovitvi odbora in vse aktivnosti odbora so dosegljive na spletni strani: http://www.ribiskl-sklad.si/Odbor_za_spremljanje/

Decembra 2017 je potekal tudi drugi letni pregledni sestanek med Organom upravljanja in Evropsko komisijo ter skupna seja vseh treh organov upravljanja evropskih strukturnih in investicijskih skladov, kjer je bil predstavljeno poročilo o napredku partnerskega sporazuma.

Vse podrobnosti in določila o izvajanju ukrepov OP ESPR 2014-2020 določajo naslednje nacionalne izvedbene uredbe:

- 1) Uredba o izvajanju ukrepov iz Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2020, ki se izvajajo z javnimi razpisi (UL RS, št. 14/17), ki je bila sprejeta 23.3.2017. Ta uredba ureja izvajanje tistih ukrepov kjer upravičenec ni MKGP, in se izbirajo z javnimi razpisi. To so naslednji ukrepi:
  - Ribiška pristanišča, mesta iztovarjanja, prodajne dvorane in zavetja;
  - Inovacije;
  - Produktivne naložbe v klasično akvakulturo;

- Produktivne naložbe v okoljsko akvakulturo;
- Spodbujanje človeškega kapitala in povezovanja v mreže;
- Prehod na sistem za okoljsko ravnanje in presojo ter ekološka akvakultura;
- Akvakultura, ki zagotavlja okoljske storitve;
- Ukrepi javnega zdravja;
- Predelava ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture.

V letu 2017 se je začel izvajati ukrep »Ribiška pristanišča, mesta iztovarjanja, prodajne dvorane in zavetja«. Objavljena sta bila dva javna razpisa v vrednosti 2.400.000 evrov, v okviru katerih ni bilo prejetih vlog. Stopnja javne podpore je 100 odstotkov skupnih upravičenih odhodkov za operacijo. Posamezni upravičenec prispeva 10 odstotkov sredstev v okviru upravičenih javnih odhodkov. Načrtovano je, da se bo objava javnega razpisa ponovila v letu 2018.

Junija in julija 2017 so bile objavljene prve verzije javnih razpisov za ukrepa, katerih predmet so produktivne naložbe v klasično akvakulturo in v okoljsko akvakulturo. Razpisana so bila vsa sredstva, ki so dodeljena tem ukrepom, okrog 6 milijonov evrov javnih sredstev. Upravičenci morajo zagotoviti še 50 % lastne udeležbe. Objava obeh razpisov se je ponovila oktobra 2017. V okviru obeh razpisov je prispelo 9 vlog, ki so bile zaradi različnih pomanjkljivosti umaknjene. Načrtovano, da se bo objava javnih razpisov ponovila v letu 2018.

Julija 2017 je bil objavljen prvi javni razpis za ukrep »Predelava ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture »v vrednosti okrog 3 milijonov evrov. Ponovno je bil objavljen oktobra. Skupno je na oba javna razpisa prispelo 5 vlog, ki so bila do konca leta 2017 v preverjanju. Načrtovano je, da se bo objava javnega razpisa ponovila v letu 2018.

Objavljen je bil tudi razpis za »Prehod na okoljsko ravnanje in presojo ter ekološka akvakultura« v vrednosti 133.333 evrov, na katerega ni bilo nobene prijave. Po poizvedbi na terenu in izkazanem interesu se bo razpis ponovno objavil v letu 2018. Stopnja javne podpore je 50 odstotkov skupnih upravičenih odhodkov za operacijo.

Po poizvedbah na terenu ni bilo v letu 2017 izkazanega interesa za objavo javnega razpisa za ukrep »Akvakultura, ki zagotavlja okoljske storitve«, katerega predmet je izplačilo nadomestilo za izpad prihodka iz dejavnosti akvakulture na območjih NATURA 2000 zaradi škode povzročene zaradi kormoranov. Načrtovano je, da se bo v letu 2018 objavil objavljen tudi ta javni razpis. Razpisana bodo sredstva v višini 200.000 eurov. Stopnja javne podpore bo 100 odstotkov skupnih upravičenih odhodkov za operacijo.

Prav tako v letu 2017 ni bilo potrebe za objavo javnega razpisa za ukrep »Javno zdravje«, katerega predmet je izplačevanje nadomestil v primeru okuženosti mehkužcev zaradi širjenja planktona, ki proizvaja toksine oziroma biotoksine, strupene za ljudi, zaradi česar je podana začasna prepoved dajanja mehkužcev v promet. Od leta 2015 do 2017 ni bilo zaznanega daljšega pojavljanja biotoksinov v školjkah, zaradi česar bi bil prepovedan promet z njimi, zato ni bilo potrebe po izvajanju tega ukrepa.

Glede na to, da je ukrep »Inovacije v akvakulturi« novost, so se začele v 2017 aktivne priprave v sodelovanju z Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja za objavo javnega razpisa, ki bo objavljen v letu 2018. Razpisanih bo 400.000 eurov. Stopnja javne podpore bo 100 odstotkov skupnih upravičenih odhodkov za operacijo.

Ob vsaki objavi razpisov je bila pripravljena tudi predstavitev in delavnica, na katero so bili osebno vabljeni potencialni vlagatelji sektorja akvakulture, predelovalne industrije in obalne občine. Vabilo je bilo objavljeno tudi na spletnih straneh ribiškega sklada, Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja in Kmetijsko-gozdarske zbornice.

Organ upravljanja je v decembru 2017 pripravil spremembe nacionalne izvedbene uredbe za izvajanje ukrepov, ki se izvajajo z javnimi razpisi. S spremembo uredbe se bo vlagateljem omogočila prijava na delno odprt javni razpis, kjer se vloge odpirajo in obravnavajo v določenih časovnih obdobjih, ki se določijo v javnem razpisu. Prav tako se bo omogočilo posredniškemu organu pregled vlog na mesečni ravni. V skladu s tem bodo pripravljene nove verzije javnih razpisov za objavo v letu 2018.

2) Uredba o določitvi in izvajanju ukrepov ter tehnične pomoči iz Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2020, ki se izvajajo v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, je bila sprejeta na Vladi Republike Slovenije junija 2016 (UL RS, št. 39/16). Pri teh ukrepih je upravičenec MKGP. Gre za naslednje ukrepe:

- Podpora oblikovanju in izvajanju ohranitvenih ukrepov ter regionalnega sodelovanja;
- Zbiranje podatkov;
- Nadzor in izvrševanje;
- Varstvo in obnova morske biotske raznovrstnosti in ekosistemov;
- Povečanje potenciala lokacij za akvakulturo;
- Ukrepi za trženje – tržne raziskave in izvajanje promocijskih kampanj;
- Celostni pomorski nadzor;
- Spodbujanje varovanja morskega okolja in trajnostne rabe morskih virov;
- Izboljšanje znanja o stanju morskega okolja in tehnična pomoč.

V okviru teh ukrepov so se izvajale naslednje operacije:

- v okviru ukrepa za zbiranje podatkov ter ukrepa za nadzor in izvrševanje je bilo izbranih 10 operacij; od tega v letu 2017 5 operacij. V letu 2017 je bilo v izvajanju 5 operacij, 1 zaključena in 1 v celoti izvedena operacija. Odobrenih je bilo 3.466.950,20 EUR javnih sredstev. Kumulativno gledano je bilo preverjenih 622.013,30 EUR skupnih upravičenih izdatkov;
- v okviru ukrepa »Celostni pomorski nadzor« je bila zaključena 1 operacija v skupni vrednosti 48.690,20 evrov skupnih upravičenih izdatkov;
- v okviru ukrepa »Spodbujanje varovanja morskega okolja in trajnostne rabe morskih virov« je bila izbrana 1 operacija v skupni vrednosti 84.820 evrov skupnih upravičenih izdatkov;
- v okviru ukrepa »Izboljšanje znanja o stanju morskega okolja« je bila izbrana 1 operacija v skupni vrednosti 38.754 evrov skupnih upravičenih izdatkov.

Ukrep regionalnega sodelovanja, ki se izvaja v skladu s predpisi javnega naročanja, je bil pripravljen na izvajanje, vendar se v letu 2017 ni pokazala potreba po izvajanju – slovensko ribištvo je bilo izvzeto iz obveznosti iztovora na podlagi »de minimis« izjem za male pelagične vrste ter vrste, ki definirajo ribolov; poleg tega za območje severnega Jadrana ni bilo načrta upravljanja na ravni Evropske Unije, s tem pa tudi ne pobud za skupna priporočila v tem okviru.

Za ukrep varstva in obnove morske biotske raznovrstnosti in ekosistemov so se v letu 2017 začele aktivnosti za izvedbo prvih operacij. Ukrepu je namenjenih 733.333 evrov. Za ukrep »Povečanje potenciala lokacij akvakulture«, ki se izvaja preko javnih naročil, so se začele

izvajati strokovne podlage za izvedbo treh študij in priprava projektnih nalog za območja akvakulture na morju, na kopnem in možnost uporabe podtalnice za izvajanje akvakulture. Te operacije se bodo izvedle v 2018. Skupna vrednost je v višini 200.000 eurov.

V letu 2017 je bil začet tudi postopek v okviru ukrepov za trženje, in sicer za oddajo javnega naročila za izvedbo tržne raziskave o stanju potrošnikov trga rib in proizvodov iz akvakulture. Tržna raziskava bo izvedena za potrditev izhodiščnih informacij ter zagotovitev dodatnih informacij v zvezi s stanjem poznavanja ribiškega sektorja in sektorja akvakulture. S tem je Organ upravljanja začel niz operacij, ki se izvajajo preko javnih naročil, za izvedbo promocije sektorja in izdelkov ribištva in akvakulture v letu 2018. Načrtovana skupna vrednost je okrog 1 milijonov evrov.

V okviru tehnične pomoči se izvaja 7 operacij preko postopkov javnih naročil v skupni vrednosti 2.646.306,00 evrov skupnih upravičljivih sredstev. Skupni upravičeni izdatki, ki so jih upravičenci prijavili Organu upravljanja in so bili preverjeni znašajo 513.847,63 EUR vseh upravičenih izdatkov.

3) Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost v programskem obdobju 2014-2020, ki je bila sprejeta že v letu 2015, nato so v letu 2016 sta bili sprejeti še dve spremembi te uredbe (Uradni list RS, št. 42/15, 28/16, 73/16 in 72/17). Ukrepi lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, se v programskem obdobju 2014-2020 izvajajo v okviru treh evropskih strukturnih in investicijskih skladov: Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Evropskega sklada za regionalni razvoj. To so naslednji ukrepi: Pripravljalna podpora; Izvajanje strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, vključujoče tekoči stroški in animacija; Dejavnosti sodelovanja.

Že v letu 2016 so bile z odločbo potrjene štiri lokalne akcijske skupine za ribištvo ter njihove strategije, ki vključujejo Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo: LASR DOLINA SOČE, LASR POSAVJE, LASR ISTRE in LASR GORENJSKA KOŠARICA. Skupno je bilo odobrenih 6.661.314,50 EUR. Potrjene lokalne strategije sledijo ciljem OP ESPR 2014-2020 s posebnim poudarkom na ustvarjanju in ohranjanju delovnih mest ter ustanavljanju podjetij na izbranih lokalnih območjih. V letu 2017 so tako bile vse 4 skupine operativne in aktivne. Vsem je bila izplačana pripravljala podpora. Skladno s potrjeno strategijo lokalnega razvoja, so bili izpeljani javni pozivi na lokalnem nivoju, izbrane in potrjene operacije, ki so bile skladno s postopkom posredovane v končno potrditev na Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja, in sicer 3 operacije v letu 2017.

Če povzamemo so se najučinkovitejše izvajali ukrepi tretje in šeste prednostne naloge Unije, ki so namenjeni izvajanju skupne ribiške in celostne pomorske politike. Na vseh ostalih prednostnih nalogah Unije so se dejavnosti sicer aktivno izvajale, a se je izkazalo, da je potrebno določeno obdobje za zagon s strani vlagateljev, saj gre za drugačen pristop kot v obdobju 2007-2013, in sicer gre za usmerjenost operacij k rezultatom. Cilji skupne ribiške politike in celostne pomorske politike se tako zasledujejo v skladu s strategijo OP ESPR 2014-2020 in zastavljenimi kazalniki rezultata, medtem ko o izpolnjevanju ciljev in kazalnikov sektorja ribištva in akvakulture ter predelovalne industrije v letu 2017 še ne moremo govoriti.

Informacije o vseh upravičencih in izbranih operacijah, ki so prejele sredstva iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, so objavljene na spletni strani operativnega programa v

predpisanem CSV formatu v slovenskem in angleškem jeziku. Podatki o upravičencih, pravnih osebah in fizičnih osebah so objavljeni v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov (UL RS, št. 94/07-UPB) in Zakonom o informacijskem pooblaščenju (UL RS, št. 113/05 in 51/07 – ZUstS-A).

Vse podrobne informacije o izvajanju operativnega programa so dosegljive na naslednji spletni strani:

<http://ribiski-sklad.si/>

